

รายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 2/2562

กรมควบคุมมลพิษได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 2/2562 โดยเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน ตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน สัตว์น้ำ พืชผัก และดิน ครอบคลุมพื้นที่เหนือโรงแต่งแร่ (จุด DK และ KC1) ใกล้โรงแต่งแร่ (จุด KC2 และ KC2/1) และใต้โรงแต่งแร่ (จุด KC3 – KC8) จำนวนรวม 13 จุด ซึ่งสามารถสรุปผลการติดตามตรวจสอบได้ดังนี้

1. คุณภาพน้ำผิวดิน : พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วงน้อยกว่า 0.010 - 0.110 มิลลิกรัมต่อลิตร (มก./ล.) โดยเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 0.05 มก./ล. จำนวน 8 จุด

2. คุณภาพตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน: พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 165 – 96,750 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม (มก./กก.) พบสูงสุดบริเวณจุด KC4 (ฝายดักตะกอนแห่งที่ 1) โดยตะกอนดินท้องน้ำจำนวน 9 จุด มีค่าสูงกว่าค่าตะกั่วพื้นฐาน ของพื้นที่ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษได้กำหนดค่าเป้าหมายการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้โดยอ้างอิงจากค่าพื้นฐานที่ 1,800 มก./กก.

3. การปนเปื้อนในสัตว์น้ำ : ได้เก็บตัวอย่างสัตว์น้ำจำนวน 45 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วเมื่อเทียบกับมาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 98 (พ.ศ. 2529) ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียก สรุปได้ดังนี้

- ปลา จำนวน 24 ตัวอย่าง ประกอบด้วยปลาจำนวน 4 ชนิด ได้แก่ ปลาเวียน ปลาเกล็ดขาว ปลาชีวใบไม้ ปลากั้ง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0156 – 1.6426 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีตัวอย่างเกินมาตรฐานฯ จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 4

- กุ้ง จำนวน 11 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0421 – 1.8022 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีตัวอย่างเกินมาตรฐานฯ จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 9

- หอย จำนวน 3 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 1.4644 – 3.5449 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยตัวอย่างทั้งหมดมีปริมาณตะกั่วไม่เป็นไปตามค่ามาตรฐานฯ

- ปู จำนวน 7 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.3997 – 13.078 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยมีตัวอย่างเกินมาตรฐานฯ จำนวน 6 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 86

4. การปนเปื้อนในพืชผัก : ได้เก็บตัวอย่างจำนวน 11 ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง 0.0082 – 0.8871 มก./กก. น้ำหนักเปียก โดยทุกตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนฯ ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน 1 มก./กก. น้ำหนักเปียก

5. การปนเปื้อนในดิน : ได้เก็บตัวอย่างจำนวน 5 จุด โดยแต่ละจุดได้ทำการเก็บตัวอย่างดิน 9 ตำแหน่ง เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ตามการใช้ประโยชน์ แล้วนำมาคำนวณค่าทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น Upper Confidence Level (UCLs) ที่ร้อยละ 95 แล้วจัดทำเป็นแผนที่แสดงการปนเปื้อนตะกั่วในดิน ผลการตรวจสอบพบปริมาณตะกั่วในดิน 323 – 686 มก./กก. ซึ่งไม่เกินค่าตะกั่วพื้นฐานของพื้นที่ โดยได้กำหนดค่าเป้าหมายการฟื้นฟูดินในพื้นที่บริเวณโรงแต่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียงที่ 821 มก./กก. ซึ่งเป็นค่าพื้นฐานจากสถิติปริมาณตะกั่วในบริเวณที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองแร่

สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ครั้งที่ 2/2562 ได้ดังนี้

- 1) คุณภาพน้ำบริเวณห้วยคลิตี้มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำเนื่องจากเกิดน้ำป่าไหลหลากห้วยคลิตี้มีน้ำไหลแรง และมีความขุ่นสูง
- 2) ตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน บริเวณใกล้โรงแต่งแร่และใต้โรงแต่งแร่ยังคงมีการปนเปื้อนตะกั่วในปริมาณสูง
- 3) ปูและหอยที่อาศัยอยู่กับตะกอนดิน พบปริมาณตะกั่วสูงกว่ามาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนๆ จึงควรหลีกเลี่ยงการบริโภค ส่วนปลานั้นสามารถบริโภคได้ตามปกติแต่ควรหลีกเลี่ยงการบริโภคเครื่องใน
- 4) พืชผักส่วนใหญ่สามารถบริโภคได้ตามปกติ
- 5) ดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ มีการปนเปื้อนของตะกั่วไม่เกินค่าตะกั่วพื้นฐาน โดยอยู่ระหว่างการจัดทำแผนที่ศึกษาการปนเปื้อนในดินเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระดับปริมาณตะกั่วในเลือดของกรมควบคุมโรค ทั้งนี้ จะดำเนินการปิดประกาศผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบนป้ายประชาสัมพันธ์ถาวรจำนวน 4 ป้าย ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านคลิตี้ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแล ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ และวัดคลิตี้ล่าง รวมทั้งอธิบายผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ให้ผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านทราบ ต่อไป

ห้วยคลิตี้เกิดน้ำป่าไหลหลากมีน้ำไหลแรง และมีความขุ่นสูง

รูปการเก็บตัวอย่างบริเวณห้วยคลิตี้